

Nr 2.

Av herr **Johansson, Johan Bernhard**, med förslag till lag om ändrad lydelse av 1 och 3 §§ i förordningen den 13 april 1883 angående förlagsinteckning.

Kungl. förordningen den 13 april 1883 angående förlagsinteckning innehåller i 1 § följande bestämmelser: »Giver man annan förlag till idkande av bergsbruk eller gruvdrift, även där denna ej är att till bergsbruk hänföra, eller till drivande av fabrik, mjöl- eller sågkvarn, boktryckeri, bryggeri, brännvins- eller kruttillverkning, och varder förlaget intecknat i den ordning här nedan stadgas, njute förlagsman sedan för sin fordran den förmånsrätt, som i 17 kap. handelsbalken sägs».

I det förslag till förordning, som framlades av särskilda år 1880 tillkallade kommitterade, hade paragrafen föreslagits skola erhålla följande lydelse: »Giver någon förlag till idkande av bergsbruk eller gruvdrift, även där denna ej är att till bergsbruk hänföra, eller att därmed driva sågverk eller fabrik eller ock annan inrättning till beredande eller förädling av råämnen så beskaffad, att handelsböcker över rörelsen föras skola, och varder — — — sägs.»

I motiven till berörda förslag framhöllo kommitterade svårigheten att uppdraga gränslinjen mellan dem, som skola falla under lagstiftningen om förlag, och dem, som skola utestängas från lagstiftningens förmåner. En sund lagstiftning om förlag betingade enligt kommitterades mening å ena sidan att icke någon art av yrkesindustri utestängdes från rättigheten att genom inteckning i lös egendom erbjuda den säkerhet, som däri kan ligga, men att å andra sidan för varje sådan art av industri rättigheten icke utsträcktes utöver det område, där densammes begagnande kunde vara nyttig eller behöflig. Kommitterade trodde detta sitt syftemål lämpligast kunde uppnås därigenom, att rättigheten att utställa förlagsinteckning utsträcktes, utöver idkarna av de industrier, för vilka det redan vore medgivet, allenast till dem, vilka över sin rörelse skulle enligt lag föra handelsböcker.

1882 års riksdag anmärkte mot ett genom proposition då framlagt förslag, att näringarna borde uppräknas i författningen, varvid emellertid ett yrke, som enligt vad som upplyst blivit ej räknades till fabriker i egentlig mening, men dock dittills haft förlagsinteckningsrätt, borde medtagas, nämligen bryggerihanteringen.

I sitt yttrande över ett efter dessa grunder omredigerat förslag yttrade högsta domstolen, att tillräckliga skäl syntes saknas, att bland de

närningar, i fråga om vilka förlagsinteckning skulle varda medgiven, jämte fabrik särskilt upptaga mjölkvarn, boktryckeri, bryggeri, brännvins- eller kruttillverkning.

Den lydelse gällande lag i ämnet erhållit torde utesluta mejerihanteringen från lagstiftningens förmåner. Att denna näringsgren icke medtogs vid 1883 års författningsrevision är givetvis beroende därpå, att mejerihanteringen då icke bedrevs fabriksmässigt. Sedan dess har en väsentlig ändring skett. Mejerihanteringen bedrivs numera fullt fabriksmässigt och kan i berörda hänseende i allt jämföras med övriga i författningen uppräknade näringar. Särskilt med tanke på de stora lager av ost, som mejerierna måste ligga inne med, är det lätt att förstå, av vilken utomordentlig betydelse rätten till förlagsinteckning skulle vara för vår mejerihantering.

Jag tillåter mig fördenskull föreslå,

att riksdagen måtte för sin del antaga följande

Lag

om ändrad lydelse av 1 och 3 §§ i förordningen den 13 april 1883 (nr 16 s. 1) angående förlagsinteckning.

Härigenom förordnas, att 1 och 3 §§ i förordningen den 13 april 1883 angående förlagsinteckning skola erhålla nedanstående ändrade lydelse:

1 §.

Giver man annan förlag till idkande av bergsbruk eller gruvedrift, även där denna ej är att till bergsbruk hänföra, eller till drivande av fabrik, mjöl- eller sågkvarn, boktryckeri, *mejeri*, bryggeri, brännvins- eller kruttillverkning, och varder förlaget intecknat i den ordning här nedan stadgas, njute förlagsman sedan för sin fordran den förmånsrätt, som i 17 kap. handelsbalken sägs.

3 §.

Vid ansökan om förlagsinteckning skall till rätten ingivas i huvudskrift den handling, på grund varav inteckning äskas; skolande handlingen innehålla så väl uttryckligt erkännande av försträckningens egenskap av förlag för viss uppgiven rörelse jämte uppgift om stället, där bergsbruk eller gruvedrift, mjöl- eller sågkvarnsrörelse, brännvins- eller kruttillverkning idkas, samt om stad eller socken, där fabrik, boktryckeri, *mejeri* eller bryggeri drives, som ock av vittnen styrkt medgivande att förlagsinteckning tagas må. Sökanden bifoge intyg av magistrat, (kronofogde eller länsman), att förlagstagaren utövar den uppgivna rörelsen, så ock, där enligt särskilda författningar anmälan

hos ämbetsmyndighet eller tillstånd av sådan myndighet fordras för rörelsens drivande, bevis att anmälan skett eller tillstånd meddelats.

Fullgör sökanden ej vad sålunda föreskrivet är, varde ansökningen genast avslagen.

Stockholm den 13 januari 1932.

J. B. Johansson,
Fredrikslund.